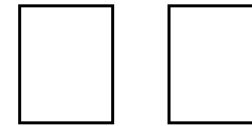

Nya tecken i .se?

Olle Thylander

- **ISOC-SE:**
Olle.Thylander@isoc.se

- **SUNET:**
olle@sUNET.se

مع يونيكود

Nya tecken i .se.

- **Sverige i första ledet bland Europas ccTLDer**
- Från oktober 2003 erbjuder NIC-SE möjligheten att registrera domännamn med tecknen
- **å, ä, ö, ü och é**

Glömnda bokstavstecken

- a med grav accent: à (à jour)

Endast med låneord och utländska namn:

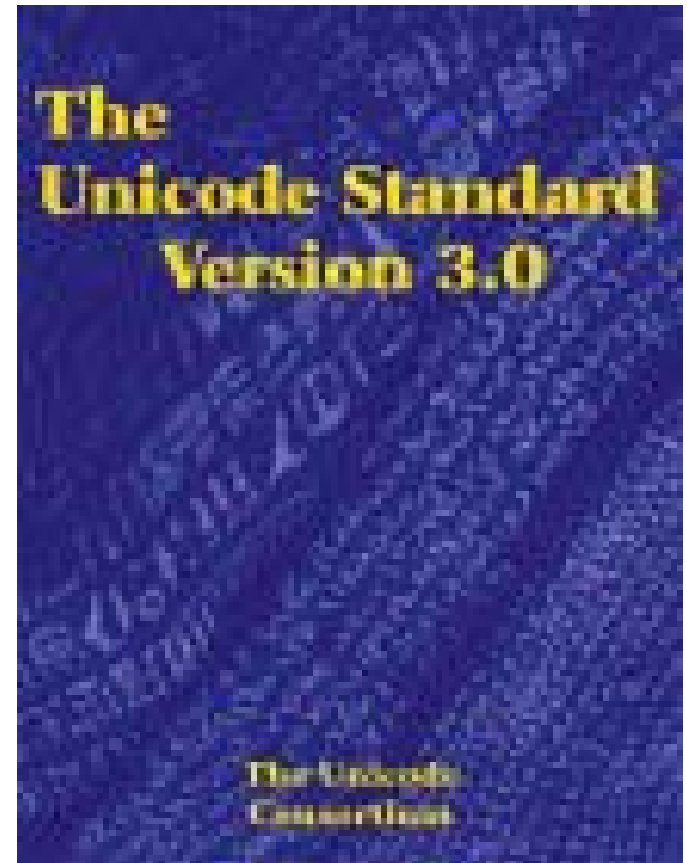
- e med grav accent: è
- e med circumflex: ê
- c med cedilj: ç
- e med trema: ë
- n med tilde ñ

Andra tecken

- **Vanliga icke bokstavstecken:**
 - **€ \$ £ ¥ (Valutatecken)**
 - **© ™ ® (Tecken för upphovsrätt)**
 - **§ & (Tecken i lagtext m m)**
 - **+ - * / < > = (Räknetecken)**
 - **∞ μ π σ (Matematiska symboler)**

Unicode

- This page documents The Unicode Standard, Version 3.0. For information about later versions which have superseded Version 3.0, click [here](#).
- The Online Edition of *The Unicode Standard, Version 3.0*
- This is the online edition of *The Unicode Standard, Version 3.0* (ISBN 0-201-61633-5). It consists of PDF files, an online glossary, links to the charts, technical reports, and other files listed in the left-hand column. The [Acrobat Reader](#) software for reading PDFs can be downloaded for free from the Adobe Systems web site.

Teckenset

- **Arabic** ISO-8859-6
- **Catalan** ISO-8859-1
- **Chinese (Simpl)** GB2312
- **Chinese (Trad)** BIG5
- **Danish** ISO-8859-1
- **Dutch** ISO-8859-1
- **English** ISO-8859-1
- **Esperanto** ISO-8859-3
- **Finnish** ISO-8859-1
- etc, etc

Exempel:

**ISO-8859-1: de flesta
västeuropeiska språk**

**ISO-8859-2: de flesta
östeuropeiska språk**

**ISO-8859-5: språk som
använder kyrilliska
tecken**

Förarbetet

- **Mars 2001**
 - ICANN IDN-kommitté
- **Oktober 2002**
 - IESG klartecken
- **Mars 2003**
 - Standard antagen
- **Juni 2003**
ICANNs Guidelines

Vad har hänt?

gTLDer	Exempel: Verisign
Domäner med hela världen som marknad	Exempel: .nu
ccTLDer	Exempel: .se, .pl, .jp
Webbläsare	Netscape/Mozilla

Motiv för lugnt tempo

- **TEKNIK**
 - Kräver förändringar i Whois
 - Kunddatabasen
 - Applikationsprogrammen
- **JURIDIK**
 - Ökad risk för tvister (cafe.fr – café.fr)
 - (I Sverige: fler ATF-ärenden)
- **EKONOMI**
 - Ju fler tecken desto högre kostnad

Polen

- **On the 11th of September 2003 NASK is releasing the domain names with the "xn--" prefix for a registration in .PL zone and on the 18th of September 2003 in the second level domains managed by NASK.**
- **A domain name with the "xn--" prefix must be prepared in accordance with IETFs documents i.e. RFC 3490, RFC 3491, RFC 3492 in order to be registered.**

Polen

- The domain name with the "xn--" prefix submitted for a registration, after it has been transform into the unicode form, must not include code points other than the following:
 - hyphen - minus (U+002D),
 - digits from 0 to 9 (U+0030..U+0039),
 - latin characters from a to z (U+0061..U+007A),
 - polish diacritical characters ą (U+0105), ć (U+0107), ę (U+0119), ł (U+0142), ń (U+ 0144), ó (U+00F3), ś (U+015B), ź (U+017A), ż (U+017C).
 - and from the 6th of October 2003 (from 12:00 a.m.) german diacritical characters: ä (U+00E4), ö (U+00F6), ü (U+00FC).

Överväganden

Överlag tänker ccTLDer främst på

- *Det stora nationella språket*
- *Det egna landet*
- *Egna affärsintressen*

Vision

- *"Den nationella toppdomänen .se skall vara den naturliga hemvisten för alla användare som har koppling till Sverige."*
 - Svensktalande
 - Nationella minoriteter
 - Invandrare
 - Alla med affärsintressen i Sverige

Nationella minoriteter

- Den 2 december 1999 antog riksdagen med bred politisk enighet regeringensförslag i propositionen Nationella minoriteter i Sverige (1998/99:143).
- Den 9 februari 2000 ratificerade Sverige ramkonventionen om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk.
- Den 1 april 2000 trädde två nya lagar i kraft som stärker minoritetsspråken i Sverige.

Minoritetsspråken

Samer (ca 20 000)	Samiska
Tornedalingar (ca 50 000)	Mienkieli
Sverigefinnar (ca 200 000)	Finska
Romer (ca 20 000)	Romani chib
Judar(ca 20 000)	Jiddisch

Samiska tecken

- **c med caron** **č**
- **d med streck** **ď**
- **ng** **ŋ/ń**
- **g med cedilj** **ġ**
- **o med circumflex** **ô**
- **s med caron** **š**
- **t med streck** **ť**

Norsk utredning

- ***blåbærsyltetøy.no* - possible soon**
- **After an extensive process, internationally as well as in Norway, there is now agreement upon a technical solution to implement national characters in domain names. For the .no domain most of the attention has been around æ, ø and å, but many other letters are also necessary to cover the official languages in Norway.**

Vad bör Sverige göra?

- Snabbt införa hela Unicode?
- Ta en hanterlig delmängd (ISO 8859-1) som ett mellansteg?
- Prioritera de nationella minoriteterna?
- Tekniskt möjligt men svårt ge service åt kunder
- Kanske rimligt att införa under 2004
- Samiska bör kunna införas

Några länkar

- <http://www.ietf.org/rfc/rfc3490.txt> IDNA
- <http://www.ietf.org/rfc/rfc3491.txt> Nameprep
- <http://www.ietf.org/rfc/rfc3454.txt> Stringprep
- <http://www.ietf.org/rfc/rfc3492.txt> Punycode

- <http://www.ietf.org/html.charters/OLD/idn-charter.html>
IETF IDN working group
- <http://www.unicode.org/book/u2.html> **UNICODE**

Fler länkar

Den norska utredningen:

- <http://www.norid.no/regelverk/forslag/idn-2003/2003-02-18.en.html>

- Frankrike avvaktande

<http://www.nic.fr/nouvelles/2003/IDN.html>

- Japan tidigt ute:

<http://jprs.jp/en/topics/030711.html>

Frågor

Fortsatt debatt?

IDN debattforum

Adress:

??????